

Viitorul Politicii Agricole Comune în contextul noului cadru financiar multiannual

(Amfiteatrul Grigore Moisil, Academia de Studii Economice)

30 martie 2018

- SINTEZĂ -

În data de 30 martie 2018, **Institutul European din România (IER)** în parteneriat cu **Academia de Studii Economice (ASE)**, cu sprijinul **Ministerului Afacerilor Externe**, au organizat dezbateri cu tema „**Viitorul Politicii Agricole Comune în contextul noului cadru financiar multiannual**”. Evenimentul face parte din campania „Dialoguri europene” – dezbateri publice în vederea pregătirii Președinției României la Consiliul UE.

În deschiderea evenimentului, dna **prof. univ. dr. Gabriela Drăgan**, Director General al IER a subliniat „**momentul oportun**” în care se discută despre reforma Politicii Agricole Comune (PAC), dar și „**climatul extrem de interesant, chiar tensionat**” în care au loc aceste dezbateri. În continuare, dl **prof.univ.dr. Nicolae Istudor**, Rector al ASE, a salutat prezența la eveniment a celor trei actori din sectorul agro-alimentar, respectiv minister, mediul de afaceri și cercetarea, exprimându-și convingerea că „**împreună vom găsi soluții viabile și pertinente**” pentru viitorul agriculturii românești. Cu referire la bugetul alocat PAC, dl Istudor a menționat că „**nu ne sunt foarte favorabile semnalele de reducere a bugetului alocat PAC**”, de aceea, pentru a beneficia din plin de fondurile alocate în viitorul buget, documentele de programare trebuie pregătite cu celeritate, pentru a avea la 1 ianuarie 2021 un program care să fie imediat pus în implementare.

În intervenția sa, dl **Victor Negrescu**, Ministru delegat pentru Afaceri Europene, a subliniat că România va deține în 2019 președinția instituției care reprezintă interesele statelor membre, respectiv cea a Consiliului Uniunii Europene, iar „**obiectivul principal al României pe perioada președinției este de a genera unitate în plan european, de a evita fragmentarea**”. Pe perioada președinției, România va promova mai multe domenii de interes, dar elementul central trebuie să rămână cetățeanul.

PAC este principala temă de interes pentru Ministerul Agriculturii în primul semestru al anului 2019, ceea ce implică un proces complex de pregătire. „**Pe perioada președinției, Ministerul Agriculturii va coordona activitatea a 29 de grupuri de lucru, gestionează 58 de președinți și vicepreședinți și în plus un număr important de coordonatori de dosar și experți, și au propus ca un număr important de reuniuni, printre care Consiliul din domeniu, Consiliul informal, să fie organizate în țară pentru a dezbate PAC și a exprima punctul nostru de vedere**”, a precizat dl Negrescu.

În ceea ce privește viitorul cadru financiar multianual, Ministrul delegat pentru Afaceri Europene a subliniat că în 18 aprilie președinția Bulgariei la Consiliul UE va prezenta o serie de documente pregătitoare, iar în data 2 mai Comisia Europeană va lansa practic propunerea legislativă și debutul negocierilor oficiale. **”România este în prezent pregătită pentru a avea reacții la ambele documente”**, a adăugat dl Negrescu.

„Iată astăzi o temă extrem de importantă care își are sorginea în însăși existența umană, pentru că **Politica Agricolă nu este un act contabil. Este un concept subordonat existenței umane, așa trebuie gândit, construit și aplicat**” a subliniat dl **Petre Daea**, Ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în deschiderea intervenției sale, completând ”la Ministerul Agriculturii din prima zi de mandat, **am socotit necesar să ne ocupăm de acest domeniu și să-l așezăm într-un concept stăpânit de actul cunoașterii, de posibilitatea implementării, având în vedere deciziile care se iau la nivelul UE**”.

În opinia Ministrului Agriculturii, România are a doua șansă istorică. **”Prima a fost când în banca deciziei a hotărât 2014-2020 și iată că în banca deciziei, ca stat cu drepturi depline, construiește împreună cu celelalte state post 2020”**, subliniind că, pentru țara noastră, în cazul PAC interesul este în menținerea și acordarea de plăți directe de același nivel, iar în ceea ce privește subsidiaritatea, nu susținem cofinanțarea.

DI prof.univ.dr. Valeriu Tabără, Președinte al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu – Șișești” a iterat, în cadrul intervenției sale, valoarea producției agricole din România care este **„de o excepțională calitate comparativ atât cu cea a vecinilor din Est, cât și din Vest”**. Totodată, dl Tabără a subliniat că agricultura și spațiul rural românesc reprezintă particularități importante în contextul dezvoltării viitoare a țării noastre.

Cea de-a doua sesiune a dezbaterii a debutat cu prezentarea dnei **Cecilia Alexandri**, Director al Institutului de Economie Agrară (IEA) din cadrul Academiei Române, care a prezentat audienței date relevante cuprinse în raportul ”Agricultura și spațiul rural-evaluări la 10 ani de la aderare”, realizat sub egida IEA. Astfel, **România a fost unul dintre principalii beneficiari ai Pilonului 2 al PAC**, cu 8,4 miliarde euro alocați pentru **perioada 2007-2013** (locul 4 în UE-28) și 8,1 miliarde euro alocați în perioada 2014-2020 (locul 6 în UE-28). Cele mai multe proiecte au fost depuse pentru susținerea fermelor de subzistență (M141), însă **cea mai mare valoare contractată (1,83 mld euro)** a fost în cazul măsurii privind **renovarea și dezvoltarea satelor** (M322). La nivelul fermelor s-au produs mutații ale structurii și orientării productive – în principal, a crescut suprafața exploatată de fermele mari și s-a redus cea exploatată de fermele mici. **La nivelul piețelor agricole efectele aderării la piața unică europeană nu a fost la nivelul așteptărilor**: unele sectoare au performat (cereale, oleaginoase, sectoarele carne de pasăre, ovine și caprine, viticultură), s-a îmbunătățit balanța comercială externă, a fost redus în mod semnificativ deficitul comercial, dar s-a accentuat fenomenul migrației externe a forței de muncă.

Prezentarea dnei **Daniela Giurcă**, cercetător în cadrul IEA al Academiei Române, a venit în completarea celei precedente subliniind că grupurile de producători pot fi subvenționate de stat pentru a putea organiza producția de legume, fructe etc. „**Nu se rezumă discuția pe viitorul PAC doar la plafonare, este într-adevăr o chestiune foarte importantă și dependentă de buget**”, a subliniat dna Giurcă.

În intervenția sa, dna **Alexandra Toderiță**, Director al Centrului Român de Politici Europene, a propus audienței o analiză a **problemelor cu care se confruntă fermele mici și mijlocii din România (îmbătrânire, educație profesională precară ș.a.)**, evidențiind faptul că țara noastră este a doua țară din UE din punct de vedere al îmbătrânirii agricultorilor (peste 40% au mai mult de 50 de ani), iar în ceea ce privește educația profesională, 96,40% dintre aceștia au doar experiență practică (fără a fi beneficiat de formare profesională agricolă de bază). Printre nevoile prioritare ale educației agricole se numără **conectarea școlilor și liceelor de profil cu afacerile locale**, un sprijin important în acest proiect (pilotarea unor stagii de practică în ferme reale în diverse sectoare agricole, respectiv operaționalizarea învățământului dual în agricultură și accentul sporit pe educație antreprenorială) fiind oferit de MADR.

De **prof.univ.dr. Gabriel Popescu**, Facultatea de Economie Agroalimentară și a Mediului a ASE, a abordat **problema gospodăriei țărănești ca punct sensibil în viitorul PAC**, subliniind faptul că efectele PAC se regăsesc în trei cercuri concentrice care, privite din exterior către interior, reprezintă rurarul, agricultura și exploatarea agricolă. Dl Popescu a iterat faptul ferma familială cunoscută sub titulatura sa specifică de gospodărie țărănească este, față de cea europeană, într-un raport de inferioritate din punct de vedere al dimensiunii, gradului de capitalizare, performanțelor în producție și eficienței. **Producția din gospodărie este destinată în continuare autoconsumului și nicidecum pieței, ceea ce o îndepărtează de fluxurile economice normale.**

Dezbateri s-a încheiat cu un **semnal editorial**. Astfel, au fost prezentate publicului lucrări de specialitate care pun la dispoziție analize și puncte de vedere pe teme abordate, respectiv: *Agricultura și spațiul rural. Evaluări la 10 ani de la aderare* (Cecilia Alexandri, coordonator, Editura Academiei Române 2017), *Probleme de politică agrară* (Nicolae Istudor, Gabriel Popescu, coordonatori, Editura ASE 2017), *Agricultura pe scara timpului* (Gabriel Popescu, Editura Academiei Române 2017).

Sinteză realizată de
Serviciul Comunicare și Marketing